

Granskning av näringslivsverksamheten

Rapport

Tierps kommun

KPMG AB

2023-09-13

Antal sidor 20

Tierps kommun
Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	6
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	6
2.2	Revisionskriterier	7
2.3	Metod	7
3	Resultat av granskningen	8
3.1	Organisation	8
3.2	Styrande och stödjande dokumentation	10
3.3	Uppföljning och återrapportering	19
4	Slutsats och rekommendationer	20
5	Bilagor	22
5.1	Bilaga 1: Näringslivsstrategi med tillhörande underpunkter	22
5.2	Bilaga 2: Mål i verksamhetsplan för näringsliv och turism 2023	23
5.3	Bilaga 3: Årsredovisning 2022 – Avsnitt för uppföljning av särskilda uppdrag: näringsliv och arbete	29
5.4	Bilaga 4: Årsredovisningens uppföljning av delmål kopplat till näringsliv och arbete.	31

2023-09-13

1 Sammanfattning

Vi har av Tierps kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsverksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen på ett tillfredsställande sätt leder, styr och följer upp att näringslivsverksamheten och styrdokument efterlevs på ett ändamålsenligt sätt.

Utifrån vår granskning kan vi konstatera att kommunen aktivt har arbetat med näringslivsfrågor för att främja det befintliga näringslivet och även skapa förutsättningar för etableringar av nya företag. Att näringslivsverksamheten och näringslivsklimatet i kommunen utvecklas positivt är ett långsiktigt arbete, inte bara för kommunstyrelsen utan även för bolagen som arbetar med näringslivsrelaterade frågor. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning och uppföljning av näringslivsarbetet delvis är ändamålsenlig och att kommunens mål delvis uppnåtts.

Revisionsfråga	Bedömning	
Finns ändamålsenliga styrdokument för näringslivsorganisationen?	Vi bedömer att den dokumentation som finns är ändamålsenlig, men konstaterar att det är en brist att det vid granskningstillfället inte finns någon aktuell näringslivsstrategi innehållande tydliga mål som näringslivsorganisationen utgår från i sitt arbete.	
Är ansvar och roller tydliga för näringslivsorganisationen?	Roller och ansvar bedöms vara tydligt utpekade i kommunstyrelsens och näringslivsrådets reglementen. I och med att det inte finns en aktuell näringslivsstrategi ser vi dock att det här finns utrymme för att ytterligare rollbeskrivningar tas fram i	

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

	<p>samband med uppdatering av denna strategi.</p> <p>Vi noterar även en önskan om att näringslivsrådets roll tydligare utpekas. Detta för att rådet ska kunna utgöra en tydligare knypunkt och samlande kraft i det spridda arbete som sker på näringslivsfronten inom kommunen.</p>	
<p>Efterlevs beslutade styrdokumenterna för näringslivsverksamheten på ett tillfredsställande sätt?</p>	<p>Vi konstaterar att mycket av det arbete som sker på näringslivsfronten är positivt för att främja näringslivet inom kommunen, men vi konstaterar att de ofta inte utgår från beslutade styrdokument med hänvisning till att det vid granskningstillfället inte finns någon aktuell näringslivsstrategi som organisationen efterlever.</p>	
<p>Genomförs aktiviteter enligt handlingsplanen? Konkreta åtgärder? Svenskt Näringslivs ranking m.fl. följs dessa upp och jämförs dessa med andra kommuner?</p>	<p>Vi konstaterar att ett flertal aktiviteter genomförs inom ramen för näringslivsarbetet inom kommunen. Vi ser dock att vissa aktiviteter som planerats in för att nå uppsatta mål inte har blivit av, såsom företagarräffar.</p> <p>Svenskt Näringslivs företagsranking följs upp och analyseras vilket vi ser positivt på. Vi ser dock att analysen kan utvecklas</p>	

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

	genom presentation av jämförelse med andra kommuner. Vi har inte tagit del av någon dokumenterad jämförelse av uppvisade resultat.	
Genomförs företagsenkäter eller annan uppföljning för att säkerställa att företagare får tillräcklig information om frågor om olika infrastruktur, samverkansfrågor, kommunalt stöd eller myndighetsutövning m.m.	Vi konstaterar att enkäter genomförs genom vilka kommunen får information om företagarnas upplevelse av näringslivsklimatet inom kommunen. Vi ser dock att det finns utrymme för jämförelse med andra kommuner gällande resultaten då vi för tillfället för granskningen inte mottagit någon dokumentation av genomförda jämförelser.	
Har tillräcklig uppföljning och återrapportering skett till kommunstyrelsen? Halvtidsuppföljning? Vilka åtgärder i så fall?	Vi konstaterar att årsredovisningen innehåller en gedigen uppföljning för uppvisat resultat i förhållande till mål, delmål och särskilda uppdrag kopplat till näringslivsarbetet som återfinns i plan för ekonomi och verksamhet. Vi ser även att det på ett tydligt sätt redogörs för kommentarer och analyser av uppvisat resultat. Vidare följs Svenskt Näringslivs företagsranking upp och analyseras vilket vi ser positivt på. Vi ser dock att analysen kan utvecklas	

2023-09-13

	<p>genom presentation av jämförelse med andra kommuner.</p> <p>Vi har även tagit del av protokoll som styrker att återrapporteringen av tidigare genomförda företagsbesök och näringslivsutbildningar har skett.</p> <p>Vi konstaterar att återrapportering från näringslivsrådet vid tillfället för granskningen sker genom att kommunstyrelsen löpande informeras om att rådets mötesprotokoll finns tillgängliga. Vi ser således utvecklingspotential vad gäller återrapportering av näringslivsrådets arbete genom tydligt utpekade tillfällen för redovisning av rådets arbete.</p>	
--	--	--

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att en aktuell näringslivsstrategi tas fram och beslutas med tydliga mål kopplade som näringslivsorganisationen kan utgå ifrån i sitt arbete.
- Tydliggöra näringslivsrådets roll i kommunens näringslivsarbete och verka för att rådet blir en samordnande kraft bland de många aktörer och aktiviteter som sker på näringslivsfronten.
- Säkerställa att systematisk återrapportering från näringslivsrådet sker till kommunstyrelsen genom att initiera tydligt utpekade redovisningstillfällen.
- Tydliggöra syftet med de möten som näringslivsrådet har, dess mål samt dess befogenheter för att verka för ett mer handlingskraftigt råd.
- Besluta om specifika åtgärder för att uppnå de mål i verksamhetsplanen som ännu inte uppnåtts eller enbart delvis uppnåtts.

2023-09-13

- Utveckla analys av Svenskt Näringslivs ranking och andra företagsenkäter genom mer jämförelse med andra kommuners resultat.

2 Bakgrund

I kommunen finns många samhällen med lång industritradition. Kommunen har en stor mängd framgångsrika företag. Flertalet av dessa är småföretag, men det finns också flera medelstora företag inom olika verksamhetsområden. Några av de större privata arbetsgivarna i kommunen är Atlas Copco Tools AB, Erasteel Kloster AB och Munters Europe AB. Ett varierat utbud av företag är en stor och viktig tillgång för hela kommunen eftersom det utgör basen för vårt arbetsliv och näringsliv.

Kommunstyrelsen ansvarar organisatoriskt för näringslivsverksamheten inom näringslivsenheten. Den samordnar näringslivsarbetet i Tierps kommun och samarbetar med flera aktörer för att underlätta för kommunens företagare. Näringslivsenheten ska stödja det lokala företagandet och hjälpa till att hitta rätt i kommunen.

Även om kommunen underlättat för företagare ligger Tierp på 172 plats av 299 enligt Svenskt Näringslivs kommunranking i september 2022. Utmaningar framåt är till exempel ökad samverkan mellan skola och näringsliv, fler bostäder, anpassa utbildningen efter företagets kompetensbehov samt bättre dialog mellan kommunen och företagen.

Tierps kommun förmedlar kontakter till olika typer av affärspartner, ger råd och svar på frågor om olika infrastruktur, samverkansfrågor, kommunalt stöd och Europafrågor. För att få information och rådgivning i miljöfrågor och byggande kan man vända sig till Medborgarservice.

Revisorerna har i sin riskanalys bedömt att det finns risk att kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten inte är tillräckligt tillfredsställande och har därför valt att granska området.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen på ett tillfredsställande sätt leder, styr och följer upp att näringslivsverksamheten och styrdokument efterlevs på ett ändamålsenligt sätt.

I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Finns ändamålsenliga styrdokument för näringslivsorganisationen?
- Är ansvar och roller tydliga för näringslivsorganisationen?
- Efterlevs beslutade styrdokument för näringslivsverksamheten på ett tillfredsställande sätt?

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

- Genomförs aktiviteter enligt handlingsplanen? Konkreta åtgärder? Svenskt Näringslivs ranking m.fl. följs dessa upp och jämförs dessa med andra kommuner?
- Genomförs företagsenkäter eller annan uppföljning för att säkerställa att företagare får tillräcklig information om frågor om olika infrastruktur, samverkansfrågor, kommunalt stöd eller myndighetsutövning m.m.
- Har tillräcklig uppföljning och återrapportering skett till kommunstyrelsen? Halvtidsuppföljning? Vilka åtgärder i så fall?

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.2 Revisionskriterier

Vi har i granskningen utgått från följande revisionskriterier:

- Handlingsplan för näringslivsutveckling.
- Mål och budget för 2023.
- Övriga styrdokument som är aktuella i granskningen.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer/avstämningar med ordförande i näringslivsrådet, kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör, näringslivschef samt ordförande för Tierps företagarförening samt genomgång av aktuella styrdokument, protokoll mm.

Möjlighet till faktakontroll har givits samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

Figur 1. Organisationskarta över Tierps kommun med underliggande verksamheter under Medborgarservice.

3.1.1 Näringslivsenheten

Tierp har en organisationsmodell där kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för kommunens verksamheter. Under kommunstyrelsen återfinns ett antal utskott, med delegation att fatta vissa beslut, samt ett antal råd.

Näringslivsorganisationen består av en näringslivschef och två näringslivssamordnare. Näringslivschefen är inte enbart chef över näringslivsorganisationen, utan innehar även en position som förvaltningschef för medborgarservice.

En av näringslivssamordnarna har enligt arbetsbeskrivningen en strategisk roll och ska bland annat delta i relevanta aktiviteter och verka för ett gott företagsklimat. Näringslivssamordnaren är 100% anställd vid enheten för Näringsliv och Turism, varav

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

50% av anställningen berör näringsliv och resterande besöksnäring, attest- och budgetarbete.

Den andra näringslivssamordnaren är anställd 100% vid enheten för Näringsliv och Turism. Till dennes arbetsuppgifter hör att driva arbetsmarknad- och kompetensfrågor inom näringslivet, samverka med övriga kompetenser inom medborgarservice och andra aktörer, ansvara för företagarbesök med mera.

3.1.2 Näringslivsrådet

Kommunstyrelsen ansvarar vidare bland annat för det kommunala näringslivsrådet som åskådliggörs organisatoriskt i figur 1 ovan. Det på kommunens hemsida uttalade målet med näringslivsrådets verksamhet är att underlätta företagande inom kommunen genom ömsesidig stimulerande dialog mellan kommunen och näringslivet.

Näringslivsrådet består av tre beslutade förtroendevalda representanter. Utöver dessa finns beslutade representanter från en rad olika föreningar. Dessa är vice ordförande samt företagare inom företagarföreningen "Företagare i Tierps kommun, representant från "ÖTV-företagarföreningen" samt från "LRF-kommungrupp". Övriga närvarande vid näringslivsrådets sammanträden är chef för medborgarservice/näringslivschef, representant från Almi företagspartner samt sekreterare.

I näringslivsrådets reglemente ¹ framgår näringslivsrådets syfte: att främja en långsiktig och hållbar utveckling av det lokala näringslivet. Näringslivsrådet ska verka för god företagsutveckling och nyinvesteringar. Vidare ska rådets verksamhet bidra till ett bra företagsklimat som i sin tur främjar konkurrenskraft och branschutveckling.

Det uttalade målet är att rådets verksamhet ska underlätta företagande i kommunen genom ömsesidig och stimulerande dialog mellan kommunen och näringslivet, vilket bygger på goda relationer. Ett gott företagsklimat ska på sikt ge en positiv utveckling och tillväxt för företag i kommunen vilket ökar förutsättningarna för fler jobb.

Tierps kommuns näringslivsråd har till uppgift att:

- främja samarbete mellan kommunen, näringslivet och andra aktörer.
- skapa ömsesidig förståelse för aktörernas olika roller.
- följa kompetensförsörjningsbehovet.
- verka för positiv utveckling hos befintliga företag och nya etableringar.
- verka för en positiv utveckling av företagsklimatet.
- yttra sig i ärenden som remitteras till näringslivsrådet.

Näringslivsrådet är knutet till kommunstyrelsen och utses av kommunstyrelsen varje ny mandatperiod. Rådet ska sammanträda minst fyra gånger per år, varav ett sammanträde ska hållas inför kommunens budgetbehandling.

¹ Reglemente för kommunalt näringslivsråd, fastställt av kommunfullmäktige 2021-12-14

2023-09-13

I intervju beskrivs att näringslivsrådet startade upp under år 2020, men det var först under år 2022 som rådet kunde börja ha fysiska möten på grund av den dåvarande pandemin. Enligt reglementet skall Näringslivsrådet sammanträda 4 ggr per år. Under 2022 sammanträdde rådet 3 ggr enligt uppgift. Bortsett från detta har samtliga sammanträden ägt rum och blivit av enligt planering.

Inför denna mandatperiod har kommunfullmäktige vidare beslutat att utöka antalet platser i de råd som endast hade tre politiska representanter (näringslivsrådet, rådet för funktionshinderfrågor samt föreningsrådet). Detta beslut har därefter överklagats till förvaltningsrätten som nu ska avgöra i frågan. Under perioden för inväntande av beslut kan näringslivsrådet inte sammanträda. Vi har tagit del av uppdatering från representant i näringslivsrådet i frågan och konstaterar att förvaltningsrätten ännu inte har beslutat i frågan. Kommunens jurist har fått i uppdrag att kontakta förvaltningsrätten och hålla sig uppdaterad om när ärendet behandlas. Förvaltningsrätten uppger här att ett beslut som tidigast kan väntas under hösten 2023. När ett beslut väl är taget kommer näringslivsrådet beroende på utfallet antingen att starta upp näringslivsrådet och kalla till sammanträde igen eller revidera beslutet och förtydliga ekonomiska konsekvenser samt finansiering och ta upp ärendet om utökning av råden för nytt beslut i kommunfullmäktige. Under tiden finns ingen prognos för när näringslivsrådet kommer att kunna sammanträda igen.

En önskan om att rådet på ett tydligare sätt ska utgöra navet i kommunens näringsliv genom att verka som en samlande och samordnande kraft har vidare lyfts i intervju. Behovet av en samlande kraft hänvisas till att det finns många olika aktörer och aktiviteter i kommunens näringsliv. Därtill lyfts en önskan om att rådet ska ges möjlighet att vara mer handlingskraftig, i kontrast till i dagsläget då rådet beskrivs mer som ett diskussionsorgan.

Enligt uppgift i intervju får kommunstyrelsen i samband med kallelse till kommunstyrelsens sammanträden information om att näringslivsrådets mötesprotokoll finns tillgängliga på kommunens hemsida. Det beskrivs således att det är upp till varje ledamot i kommunstyrelsen att löpande läsa protokollen för att få kännedom och återrapporering kring näringslivsrådets arbete.

3.2 Styrande och stödande dokumentation

3.2.1 Kommunstyrelsens reglemente

I kommunstyrelsens reglemente framkommer bland annat att kommunstyrelsen har ansvar för att:

- främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen och svara för överläggningar och förhandlingar rörande dessa frågor.
- främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet och minska följderna av arbetslöshet.

2023-09-13

Som referensorgan till kommunstyrelsen ska det enligt reglementet finnas ett näringslivsråd.

3.2.2 Näringslivsstrategi

Tierp har en näringslivsstrategi som beslutades 2010.² Strategins mål och strategier med tillhörande underpunkter återfinns som tabell i bilaga. I intervju beskrivs att strategin fortfarande formellt sett är den gällande näringslivsstrategin, men att den inte används eller utgås ifrån i näringslivsorganisationens dagliga arbete då den är så pass utdaterad. Det framförs vidare att det finns en plan på att strategin ska sluta gälla i samband med att en ny strategi antas. Ett arbete att upprätta en ny strategi har dock inte påbörjats enligt uppgift i intervju med hänvisning till bristande ekonomiska och personella resurser. Detta innebär att det vid tillfället för granskningen inte finns någon aktuell näringslivsstrategi med tydliga mål kopplade till arbete som näringslivsorganisationen utgår ifrån i sitt arbete.

3.2.3 Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet 2022–2024

I kommunens plan för ekonomi och verksamhet 2022–2023³, motsvarande kommunens mål och budget för perioden, framgår en vision för Tierps kommun. Här återfinns bland annat att kommunens näringslivsarbete syftar till att skapa och underlätta utvecklingen av ett starkt näringsliv med många arbetstillfällen. Det beskrivs vidare att det är av högsta prioritet att tjänstepersonerna ska möta företagarnas behov under ett tidigt skede för att underlätta företagsetableringar. Vidare står att kommunen aktivt ska delta i samverkans- och utvecklingsnätverk och olika projekt för att främja utvecklingen av näringslivet.

Budgeten utgår från de mål som återfinns i Agenda 2030. Under avsnittet ”näringsliv och arbete” presenteras mål, delmål och särskilda uppdrag. Dessa åskådliggörs i nedanstående tabell.

Tabell 2. Mål, delmål och tillhörande särskilda uppdrag.⁴

Mål	Delmål	Särskilda uppdrag
5. jämställdhet	<ul style="list-style-type: none">5.3 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla	

² Näringslivsstrategi för Tierps kommun, antagen av kommunfullmäktige 2011-06-14.

³ Tierps kommun, Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet 2022–2024, 2023-11-10, KS 2021/721.

⁴ Tierps kommun, Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet 2022–2024, 2023-11-10, KS 2021/721.

	<p>beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 5.4 Öka andelen kvinnligt företagande. 	
<p><i>8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ 8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. ○ 8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar. ○ 8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa. ○ 8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag och stärka positiva attityder till entreprenörskap och företagande. ○ 8.5 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällen 	

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

	och främjar lokal kultur och lokala produkter.	
<i>9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</i>	<ul style="list-style-type: none">○ 9.4 Samverka med universitet, högskolor och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer.	
<i>10. Minskad ojämlikhet</i>	<ul style="list-style-type: none">○ 10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.○ 10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.○ 10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska.	
<i>12. Hållbar konsumtion och produktion</i>	<ul style="list-style-type: none">○ 12.4 Produktionen från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 35 procent samt dess produktionsvärde ska öka med 50 procent till år 2030.○ 12.5 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030.	<ul style="list-style-type: none">○ 6.5.a Fortsätta arbetet med att digitalt marknadsföra de utflyktsmål som finns i kommunen.○ 6.5.c Arbeta med att lyfta fram kommunens attraktivitet för företag, skapa goda förutsättningar för nyetableringar av hållbara företag och säkra upp att redan etablerade företag stannar i kommunen och ges

2023-09-13

		<p>förutsättningar att utvecklas.</p> <ul style="list-style-type: none">○ 6.5.d I samband med att Arbetsförmedlingen omorganiseras ska kommunen arbeta aktivt för rätt åta sig eventuella uppdrag som utlyses.○ 6.5.f Under 2022 genomföra en översyn av kommunens arbete med näringslivsfrågor kopplat till service gentemot det lokala näringslivet med bäring på utvecklingsmöjligheter.
--	--	--

3.2.4 Verksamhetsplan 2023

I verksamhetsplanen för näringsliv och turism 2023⁵ radas Agenda 2030:s mål (mål 1 till och med mål 17) upp. Till vissa av Agenda 2030:s mål presenteras även delmål, verksamhetens mål, nyckeltal och konkreta aktiviteter.

3.2.5 Överenskommelse mellan Tierps kommun och civilsamhället

Kommunfullmäktige har antagit en överenskommelse mellan kommunen och det lokala civilsamhället.⁶ Det förklaras att sociala företag, nätverk och föreningar inkluderas inom ramen för begreppet civilsamhället, vilket på så vis innebär att företagarföreningar och det lokala näringslivet innefattas av överenskommelsen. I den återfinns bestämmelser kring samverkan, kommunens respektive civilsamhällets olika roller, ansvarsområden och förutsättningar. Principer för samverkan och åtaganden som respektive part förbinder sig till att verka för beskrivs. Det uttalade syftet med överenskommelsen är att skapa samsyn, tillit och förtroende mellan parterna. Överenskommelsen ska följas upp var femte år genom nära dialog med civilsamhällets aktörer.

De gemensamma principerna för samverkan mellan civilsamhällets aktörer och Tierps kommun är:

⁵ Planera verksamheten – 2023 (Näringsliv och turism).

⁶ Lokal överenskommelse mellan Tierps kommun och civilsamhället, fastställd av kommunfullmäktige 2022-06-08, KS 2022/362.

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

- Dialog och tillgänglighet.
- Likvärdig behandling och transparens.
- Långsiktighet och helhetssyn.
- Självständighet och oberoende.
- Mångfald och demokrati.

Vidare framförs att kommunen åtar sig att:

1. aktivt söka samarbeten med civilsamhället för att identifiera gemensamma utmaningar och hitta lösningar till dem.
2. öka kunskapen inom alla sina verksamheter om civilsamhällets förutsättningar och vilka möjligheter som finns till samverkan.
3. synliggöra civilsamhället i kommunen och uppmärksamma hur det bidrar till samhällsutvecklingen.
4. utse en kontaktperson på kommunen som föreningarna i första hand ska vända sig till med frågor som rör samverkan och utveckling.
5. skapa ändamålsenliga forum för dialog mellan kommun och föreningsliv som fungerar långsiktigt över tid.
6. medverka till att skapa arenor för samverkan och kompetensutbyte mellan civilsamhällets aktörer. Varje år arrangeras en större samverkansträff för civilsamhället i kommunen.
7. stötta föreningslivet i kommunen att utvecklas och växa.
8. stötta de föreningar som tar ett övergripande ansvar för sin bygds utveckling.
9. underlätta utvecklingen och stimulera tillväxten av sociala företag genom att främja en marknad för dessa aktörer.

Civilsamhällets aktörer åtar sig vidare att:

1. aktivt söka samarbeten med andra civilsamhällesaktörer för att hitta lösningar på gemensamma utmaningar.
2. utbyta kunskap och information med varandra för att gynna samverkan och minska konkurrensen.
3. aktivt och konstruktivt delta i dialogtillfällen som arrangeras av kommunen.
4. uppdatera sina kontaktuppgifter så att dessa finns tillgängligt i det föreningsregister som tillhandahålls av kommunen.
5. säkerställa att idéer och förslag är brett förankrade i den egna verksamheten samt att information från kommunen sprids i organisationen.
6. tillsammans med kommunen möjliggöra en marknad för sociala företag och andra aktörer som verkar för en ökad anställningsbarhet hos människor.

2023-09-13

3.2.5.1 Aktivitetsplan

I aktivitetsplan för överenskommelsen mellan Tierps kommun och civilsamhället ⁷ upprädas de aktiviteter som knyts an till respektive mål. Alla parter kan bidra med aktiviteter till planen. Aktivitetsplanen fastställs under den årliga större samverkansträffen. Den ska vara ett levande dokument vilket innebär att aktiviteterna kan komma att ändras eller omvärderas i samverkan mellan parterna beroende på förändrade förutsättningar eller möjligheter. Aktivitetsplanen följs upp varje år i samband med den årliga större samverkansträffen.

3.2.6 Bedömning

Vi bedömer att de styrande dokument som finns är ändamålsenliga, men konstaterar att det är en brist att det vid granskningstillfället inte finns någon aktuell näringslivsstrategi med tydliga mål kopplade till arbete som näringslivsorganisationen utgår ifrån i sitt arbete.

Roller och ansvar bedöms vara tydligt utpekade i kommunstyrelsens och näringslivsrådets reglemente. I och med att det inte finns en aktuell näringslivsstrategi ser vi dock att det här finns utrymme för att ytterligare rollbeskrivningar tas fram i samband med uppdatering av denna strategi. Vi noterar även en önskan om att näringslivsrådets roll tydligare utpekas. Detta för att rådet ska kunna utgöra en tydligare knytpunkt och samlande kraft i det spridda arbete som sker på näringslivsfronten inom kommunen.

Vi konstaterar att mycket av det arbete som sker på näringslivsfronten är positivt för att främja näringslivet inom kommunen, men vi konstaterar att de ofta inte utgår från beslutade styrdokument med hänvisning till att det vid granskningstillfället inte finns någon aktuell näringslivsstrategi som organisationen efterlever.

3.2.7 Kommunikationskanaler

Det beskrivs i kommunens plan för ekonomi och verksamhet att medborgarservice är kommunikationskanalen för näringslivet. Det beskrivs att det är hit näringslivet i första hand ska vända sig för rådgivning, vägledning och service.

På kommunens hemsida finns en "företagarkalender" där aktiviteter kopplade till företagande inom kommunen, såsom träffar och utbildningstillfällen, annonseras. Den aktivitet som vid tillfället för granskningen finns annonserad är en så en kallad näringslivslunch där kommunen och företagen månadsvis ges möjlighet att samlas. Syftet med dessa luncher enligt kommunens hemsida är att skapa en mötesplats som öppnar upp för kommunikation, informationsutbyte och gemenskap.

Vidare finns på hemsidan möjlighet att boka in fysiska och digitala företagsbesök. Besöken genomförs i olika former: med politiker, tjänstepersoner eller gemensamt.

⁷ Aktivitetsplan för den lokala överenskommelsen mellan Tierps kommun och civilsamhället, 2022-08-25.

2023-09-13

I intervju beskrivs att det vid tillfället för granskningen inte finns möjlighet att boka företagbesök med hänvisning till att det inte finns resurser nog för detta.

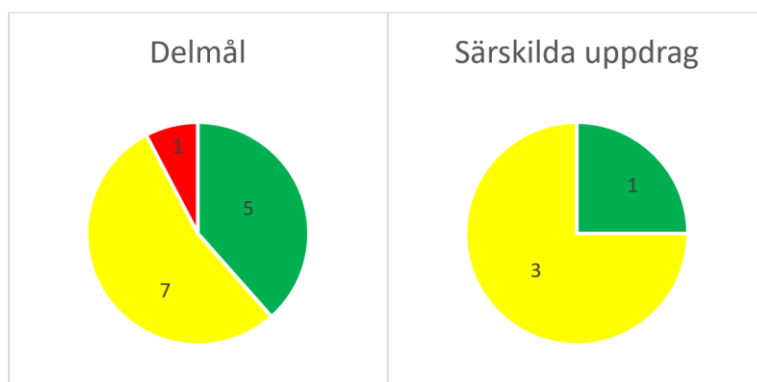
I intervju med representant för företagarförening beskrivs att det kommunen uppfattas som lättillgänglig vid frågor.

3.2.8 Enkäter

I intervju framgår att kommunen, utöver Svenskt Näringslivs ranking, följer en enkät som kallas *Nöjd kundindex* som är ett ytterligare mått på företagarnas nöjdhet inom kommunen. I intervju beskrivs att jämförelser i viss utsträckning sker med övriga kommuner inom Region Uppsala. Vi har inte tagit del av någon dokumentation där uppvisat resultat jämförts med andra kommuners ranking.

3.2.9 Årsredovisning 2022

I årsredovisningen för 2022⁸ följs uppvisat resultat av näringslivsarbetet upp. Här framgår kommunens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området näringsliv och arbete enligt nedan.

Figur 2. Kommunens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området näringsliv och arbete.

Figuren visar att fem delmål är uppnådda, att sju delmål delvis är uppfyllda och att ett delmål inte är uppnått. Vidare utläses att ett särskilt uppdrag är genomfört och att tre särskilda uppdrag delvis är genomförda under året.

I årsredovisningen redogörs för uppföljning av samtliga delmål kopplat till näringslivsarbetet med tillhörande analys och kommentar. Årsredovisningen innehåller likaså ett avsnitt för uppföljning av måluppfyllelse kopplat till särskilda uppdrag samt kommentarer och analyser.⁹

⁸ Årsredovisning 2022, antagen av kommunfullmäktige 2023-04-25.

⁹ Bilaga 1.

2023-09-13

Tabell 3. Delmål och måluppfyllelse.¹⁰

Delmål	Måluppfyllelse
5.3	
5.4	
8.1	
8.2	
8.3	
8.4	
8.5	
9.4	
10.3	
10.4	
10.5	
12.4	
12.5	

Vi har tagit del av presentationsbilder som visats för kommunstyrelsen i samband med presentationen av medborgarservices årsredovisning. Presentationen innehåller analys av 2021 och förväntan för 2022, investeringsbehov 2022–2025 samt så kallade "orosmoln" som identifierar potentiella svårigheter för medborgarservice. Vi har inte tagit del av utpekade konkreta åtgärder för att öka måluppfyllelsen, bland annat vad gäller målet rörande kvinnligt företagande.

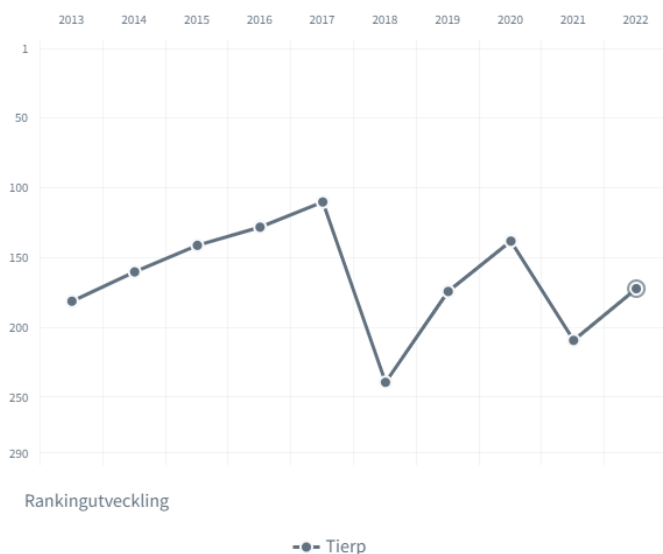
¹⁰ Årsredovisning 2022, antagen av kommunfullmäktige 2023-04-25.

3.2.10 Svenskt näringslivs ranking

RANKING (KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV)

Rankingutveckling 2013-2022

Figur 2. Tierps rankingutveckling 2013–2022 enligt svenskt näringsliv.

Tierps kommun hamnade år 2022 på plats 172 i Svenskt Näringslivs ranking av kommuners företagsklimat. Kommunen steg motsvarande 37 platser från år 2021.

I årsredovisningen följs Svenskt Näringslivs ranking upp i samband med delmål 8.4. Näringslivsenhetens analys av det förbättrade resultatet är att kommunen har börjat komma i kapp det ökade trycket på antal ärenden som varit de senaste åren samt att det inte har varit lika mycket negativ publicitet i media enligt årsredovisningen.

I intervju beskrivs att jämförelser i viss utsträckning sker med övriga kommuner inom Region Uppsala. Vi har inte tagit del av någon dokumentation där uppvisat resultat jämförts med andra kommuners ranking.

3.3 Uppföljning och återrapportering

Vi har tagit del av presentationsbilder som presenterats för kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen. Vi har även tagit del av återrapportering i form av presentationsbilder från utskottet samhällsbyggnad från 2023 då de presenterat för medborgarservice.

Vidare har vi tagit del av protokoll från kommunstyrelsens sammanträde ¹¹ där kommunstyrelsen beslutat att godkänna återrapportering av organiserade

¹¹ Sammanträdesprotokoll, Kommunstyrelsen, 2022-04-26.

2023-09-13

företagsbesök. Vi har även tagit del av protokoll som bekräftar att kommunstyrelsen tagit emot information rörande de utbildningar som hålls kopplat till näringslivsfrågor. Kommunstyrelsen deltar i en utbildning som informerar om näringslivsfrågor och dess betydelse för den offentliga sektorn. Utbildningen är menad att öka förståelse för arbetet med att leva upp till delmål kopplade till näringslivsarbetet.¹² Vi har tagit del av utbildningens presentationsbilder och kan bekräfta att utbildningen berör statistik, frågor och svar från enkätundersökningar, svensk näringslivsranking, index för kundnöjdhet och upphandlingsnöjdhet, SKR:s företagsklimat,

3.3.1 Bedömning

Vi konstaterar att årsredovisningen 2022 innehåller en gedigen uppföljning för uppvisat resultat i förhållande till mål, delmål och särskilda uppdrag kopplat till näringslivsarbetet som återfinns i planen för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet. Vi ser även att det på ett tydligt sätt redogörs för kommentarer och analyser av uppvisat resultat. Vi har dock inte tagit del av konkreta åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Vidare följs Svenskt Näringslivs företagsranking upp och analyseras vilket vi ser positivt på. Vi ser dock att analysen kan utvecklas genom presentation av jämförelse med andra kommuner.

Vi har även tagit del av protokoll som styrker att återrapporteringen av tidigare genomförda företagsbesök och näringslivsutbildningar har skett.

Vidare konstaterar vi att enkäter genomförs genom vilka kommunen får information om företagarnas upplevelse av näringslivsklimatet inom kommunen. Vi ser dock att det finns utrymme för jämförelse med andra kommuner gällande resultaten då vi för tillfället för granskningen inte mottagit någon dokumentation av genomförda jämförelser.

4 Slutsats och rekommendationer

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen på ett tillfredsställande sätt leder, styr och följer upp att näringslivsverksamheten och styrdokument efterlevs på ett ändamålsenligt sätt.

Utifrån vår granskning kan vi konstatera att kommunen aktivt har arbetat med näringslivsfrågor för att främja det befintliga näringslivet och även skapa förutsättningar för etableringar av nya företag. Att näringslivsverksamheten och näringslivsklimatet i kommunen utvecklas positivt är ett långsiktigt arbete, inte bara för kommunstyrelsen utan även för nämnder och bolag som arbetar med näringslivsrelaterade frågor. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens styrning och uppföljning av näringslivsarbetet delvis är ändamålsenlig och att kommunens mål delvis uppnåtts.

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

¹² Sammanträdesprotokoll, Kommunstyrelsen, 2022-03-22.

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

- Säkerställa att en aktuell näringslivsstrategi tas fram och beslutas med tydliga mål kopplade som näringslivsorganisationen kan utgå ifrån i sitt arbete.
- Tydliggöra näringslivsrådets roll i kommunens näringslivsarbete och verka för att rådet blir en samordnande kraft bland de många aktörer och aktiviteter som sker på näringslivsfronten.
- Säkerställa att systematisk återrapportering från näringslivsrådet sker till kommunstyrelsen genom att initiera tydligt utpekade redovisningstillfällen.
- Tydliggöra syftet med de möten som näringslivsrådet har, dess mål samt dess befogenheter för att verka för ett mer handlingskraftigt råd.
- Besluta om specifika åtgärder för att uppnå de mål i verksamhetsplanen som ännu inte uppnåtts eller enbart delvis uppnåtts.
- Utveckla analys av Svenskt Näringslivs ranking och andra företagsenkäter genom mer jämförelse med andra kommuners resultat.

Datum som ovan

KPMG AB

Isabel Vingren

Verksamhetsrevisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordnin

2023-09-13

5 Bilagor

5.1 Bilaga 1: Näringslivsstrategi med tillhörande underpunkter

Tabell 1. Näringslivsstrategi med tillhörande underpunkter. ¹³

Strategi	Underpunkter
1. Verka för en bra dialog mellan kommun och näringsliv genom att:	<ul style="list-style-type: none">• Ledande politiker och tjänstemän på ett systematiskt sätt genomför årliga företagsbesök i syfte att förbättra förståelsen och insikten i kommunens och företagets verksamheter.• Tillgodose näringslivets behov av kommunala tjänster.• Kommunen ska inom den kommunala kompetensen förenkla och tydliggöra regelverk som berör näringslivet.
2. Underlätta för nyetableringar och förbättra förutsättningarna för redan etablerade företag genom att:	<ul style="list-style-type: none">• Marknadsföra kommunen som ett realistiskt alternativ till storstäderna i Mälardalenregionen.• Marknadsföra detaljplanerade företagsområden.• Vidareutveckla informationen till företagare.
3. Skapa mötesplatser för kommun och företag genom att:	<ul style="list-style-type: none">• Arbeta nätverksinriktat.• Förstärka samarbetet mellan privata och offentliga aktörer.
4. Verka för entreprenörskap och företagande genom att:	<ul style="list-style-type: none">• Stödja och underlätta entreprenörskap.• Bidra till positiva attityder och kunskaper i företagande.

¹³ Näringslivsstrategi för Tierps kommun, antagen av kommunfullmäktige 2011-06-14.

2023-09-13

<p>5. Öka näringslivets delaktighet i grundskolan, gymnasieskolan och i vuxenutbildningen genom att:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Genomföra årliga sammankomster mellan gymnasieskola, vuxenutbildning och företrädare för näringslivet. • Skolan uppmuntrar till entreprenörsanda och stimulerar ungdomar att se eget företagande som ett realistiskt alternativ till anställning. • Informera företag om möjligheten att kompetensutvecklas på "hemmaplan" Tierps kommun Dnr: KS/2010:111 HandlingsId: 2011:901 Datum: 2011-06-14. • Marknadsföra kommunens utbud av utbildningar och seminarier.
<p>6. Verka för en ökad internationalisering genom att:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsföra kommunens geografiska läge som potential för näringslivsutbyte med andra länder runt Östersjön. • Delta i internationella nätverk.
<p>7. Verka för långsiktigt framgångsrikt företagande genom att:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Främja idéer som baseras på miljömedvetenhet och där miljömässigt hållbar tillväxt är en framgångsfaktor.

5.2 Bilaga 2: Mål i verksamhetsplan för näringsliv och turism 2023

Mål	Delmål	Verksamhetens mål	Nyckeltal	Aktiviteter
1. Ingen fattigdom	1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska	Samverkan för minskad arbetslöshet	Arbetslöshet 16-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av registerbaserad arbetskraft	Inhämtning av information Presentation och informationspridning

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

			Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	Samverkan med olika aktörer
2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförs örjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk	Saknas	Saknas	Saknas	Saknas
3. God hälsa och välbefinnande	3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet.	Varje verksamhet/en het under Medborgarservi ce ska följa upp sin sjukfrånvaro och vidta åtgärder för att förhindra fler sjukdomsfall. Stimulera till nyttjande av friskvård Utföra Stamina träffar regelbundet under året Verka för en god arbetsmiljö och följa SAM modulens årshjul Verka för ett gott systematiskt arbetsmiljöarbe te	Saknas	Stimulera till nyttjande av friskvård Utföra Stamina träffar regelbundet under året Verka för en god arbetsmiljö och följa SAM modulens årshjul Verka för ett gott systematiskt arbetsmiljöarbet e Skyddsron d Genomföra och följa upp skyddsron d Uppmuntra till nyttjande av friskvårdsbidrag

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

4. God utbildning för alla	4.2 Alla barn ska erbjudas en likvärdig grundskola av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.	Långsiktig strategi för tillväxt entreprenöriellt lärande och entreprenörskap	Saknas	Samverka med och stötta skolan för att öka antalet elever som deltar i UF samt sökande till yrkesutbildningar.
5. Jämställdhet	5.4 Öka andelen kvinnligt företagande.	Öka andelen kvinnligt företagande	Saknas	Näringslivsstråffor riktade till kvinnor
6. Rent vatten och sanitet för alla	Saknas	Saknas	Saknas	Saknas
7. Hållbar energi för alla.	7.1 Öka andelen förnybar energi i den kommunala energimixen och underlätta införandet av småskaliga energilösningar.	Hållbart företagande	Saknas	Skapa och samordna mötesplatser
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällena för alla grupper,	Samverkar med näringslivet genom Näringsliv I Samverkan (NIS)	Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 1 år	Intern uppföljning och informationspridning

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

	<p>även de som står långt från arbetsmarknaden.</p> <p>8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar.</p> <p>8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag och stärka positiva attityder till entreprenörskap och företagande.</p> <p>8.5 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.</p>	<p>civilsamhället utifrån kompetensförörjning samt arbetsmarknad för att tillgodose näringslivets behov av rekrytering, arbetskraft.</p> <p>Kontinuerlig samverkan med kommunens olika verksamheter samt relevanta aktörer för att stödja för att öka andelen ungdomar som börjar arbeta eller studera</p> <p>Minska avståndet mellan upphandling och näringslivets kunskap/förväntningar</p> <p>Verka för ett gott företagsklimat i samverkan med Näringsliv i Samverkan (NIS)</p> <p>Verka för tillväxt</p>	<p>efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)</p> <p>Företagsförekomst, antal/1000 inv</p> <p>Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking</p> <p>Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI</p> <p>Antal konkurser</p> <p>Antal rådgivningar Nyföretagarcentrum</p> <p>Nystartade företag, antal/1000 inv, 16-64 år</p> <p>Startade företag efter rådgivning NFC</p> <p>Antal gästnätter i kommunen</p>	<p>Marknadsföra Nyföretagarcentrum</p> <p>Samverkan med Nyföretagarcentrum</p> <p>Ingå i olika typer av projekt</p> <p>Initiera möten mellan våra besöksmål och/eller dragare och företagare (t ex handel) för att skapa mervärden för besökare och företagen</p> <p>Kompetensutveckling</p> <p>Nätverksträffar</p> <p>Ta fram en handlingsplan för Tierps kommun med grund i besöksnäringstrategi för Uppsala län 2021-2024</p> <p>Utveckla digitala kanaler samt Upplev Norduppland</p> <p>Öka antalet informationsskyltar, vägs skyltar, digitala informationsskyltar</p>
--	---	---	--	--

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

				tar i hela kommunen. Skapa arbetsgrupper och ta fram arbetssätt och mål för dessa
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	9.4 Samverka med universitet, högskolor och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer.	Kontinuerlig omvärldsbevakning, informationsinhämtning och samverkan	Saknas	Samverkan
10. Minskad ojämlikhet	saknas	saknas	saknas	saknas
11. Hållbara städer och samhällen	saknas	saknas	saknas	Saknas
12. Hållbar konsumtion och produktion	12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi. 12.4 Produktionen från	Lokala aktörer lämnar anbud på våra upphandlingar Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 20 procent fram till år 2030.	Saknas	Samverkan mellan olika aktörer Stimulera lokal ekonomi/lokal konsumtion Stimulera lokal ekonomi/lokal konsumtion

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

	<p>jordbruksoch trädgårdssektorn ska öka med 35 procent samt dess produktionsvärde ska öka med 50 procent till år 2030.</p> <p>12.5 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030.</p>	<p>Produktionsvärdet för ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030</p>		
13. Bekämpa klimatförändringarna	Saknas	Saknas	Saknas	Saknas
14. Hav och marina resurser	<p>14.5 Verka för att det ska finnas tillräcklig infrastruktur för att minska fritidsbåtars påverkan på marina ekosystem.</p>	<p>Synliggöra och förbättra infrastrukturen för båtar längst med kusten</p>	<p>Antal noder (hamnar) som fått förbättrad service under föregående år</p>	<p>Förbättra servicen vid olika utpekade noder</p> <p>Samverkan och delta i projekt</p>
15. Ekosystem och biologisk mångfald	<p>15.5 Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenhet</p>	<p>Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenheten hos</p>	Saknas	<p>Ha med natur- och kulturvärdena i olika typer av marknadsföringsskanaler</p>

2023-09-13

	en hos kommuninvånare och besökare.	kommuninvånare och besökare		
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Saknas	Saknas	Saknas	Saknas
17. Genomförande och globalt partnerskap	17.1 Kommunens samverkan och partnerskap med andra kommuner, Region Uppsala, företag och civilsamhället ska öka.	Aktivt deltagande i aktörernas olika forum Delta i och initiera olika projekt kopplat till samverkan med civilsamhället Skapa formella och kontinuerliga samverkansforum med civilsamhället	Saknas	Delta i Region Uppsalas olika nätverk samt partnerskap/projekt med andra kommuner, företag och föreningar.

5.3 Bilaga 3: Årsredovisning 2022 – Avsnitt för uppföljning av särskilda uppdrag: näringsliv och arbete

Näringsliv och arbete

Status	Särskilda uppdrag
	6.5.a Fortsätta arbetet med att digitalt marknadsföra de utflyktsmål som finns i kommunen.
Kommentar	
Ständigt pågående arbete. Under hela året har den digitala destinationen Upplev Norduppland förbättrats och utökats med mycket fler besöksmål, handel etcetera. Gamla leverantören har dock inte levererat all data till	

Tierps kommun

Granskning av näringslivsverksamheten

2023-09-13

Status Särskilda uppdrag

den nya vilket har medfört stiltje och förseningar i utvecklingsarbetet senaste månaderna. Produktkatalog har tagits fram under våren 2021 tillsammans med bla Region Uppsala i projektet "100 bussar" i syfte att öka antalet turistbussar till våra olika besöksmål. Det pågår i mellan 2021-2023 och under 2022 har utbildningar skett. Projekt tillsammans med två kommuner samt Neda har godkänts av Tillväxtverket, startades april 2021 och avslutades maj 2022 har haft i syfte att stärka våra besöksnäringföretag och öka deras digitala kompetens/digitala närvaro. För att driva trafik till appen Upplev Norduppland har destinationssamarbetet (Tierp och Älvkarleby kommuner) utöver framtagandet av sommarmagasinet Upplev Norduppland (bilaga till VILLA tidningen) även annonserat i ett flertal magasin och sommarbilagor. Samt på skärmen vid möbelen. På besöksmål och vid porten har det funnits informationsmaterial med QR koder kopplade till appen. En viktig del av marknadsföringen är sociala medier - Facebook, Instagram och YouTube. Upplev Norduppland har även marknadsfört appen vid olika mässor/evenemang med stor framgång och bred spridning. 60 plusmässan, O-ringen, Tierp Arena, trädgårdsdagar, konst på väg etcetera.
(Medborgarservice)

Arbetet med att synliggöra utbudet i digitala kanaler pågår men kräver ytterligare samarbete och helhetssyn mellan de olika verksamheterna.

(Kultur- och fritid)

6.5.c Arbeta med att lyfta fram kommunens attraktivitet för företag, skapa goda förutsättningar för nyetableringar av hållbara företag och säkra upp att redan etablerade företag stannar i kommunen och ges förutsättningar att utvecklas.

Kommentar

Avseende att arbeta för att fler LOV-företag ska söka sig till kommunen har inga riktade aktiviteter gjorts under tertial 1.

Kvalitet och strategisk utveckling (KSU) fungerar som en länk mellan LOV-företagen och deras kontakter inom kommunen, såsom med biståndshandläggare, systemförvaltare för Viva och hemtjänst. Detta för att företagens dialog med kommunen ska underlättas och präglas av en väg in.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete, god samverkan med Nyföretagarcentrum samt de företag som väljer att engagera sig och delta på olika evenemang. Svårt när vi har en väldigt begränsad budget för marknadsföring och lite resurser att kunna arbeta proaktivt med etableringar.

(Medborgarservice)

6.5.d I samband med att Arbetsförmedlingen omorganiseras ska kommunen arbeta aktivt för rätt åta sig eventuella uppdrag som utlyses.

Kommentar

Arbetsförmedlingen har tagit initiativ till ett strategiskt forum för samverkan. I detta forum lyfts verksamhetens behov och önskemål. I samordningsförbundets lokala grupp och länsgrupp framförs även behov om utökat samarbete.

Ett strategiskt samverkansdokument har tagits fram och undertecknats under året.

(Individ- och familjeomsorg)

6.5.f Under 2022 genomföra en översyn av kommunens arbete med näringslivsfrågor kopplat till service gentemot det lokala näringslivet med bäring på utvecklingsmöjligheter.

Kommentar

2023-09-13

Status **Särskilda uppdrag**

Interna träffar har genomförts samt träffar med lokala företag med olika fokusområden som upphandling och bygglov. Uppföljning av ranking Svenskt Näringsliv samt Löpande Insikt har också genomförts under året samt fokusträffar med olika branscher som exempelvis gröna näringarna, besöksnäringen i syfte att identifiera utvecklingsmöjligheter. Fortsatt internt arbete behövs för att sätta eventuella nya arbetsrutiner och kommunikationsvägar. SMS tjänst för att enklare kommunicera med företagen önskas samt mer utrymme att använda sociala medier för att marknadsföra oss och våra företag. Genomgång av alla enhetens arbetsuppgifter har påbörjats i slutet på 2022 i syfte att effektivisera och prioritera.

(Medborgarservice)

5.4 Bilaga 4: Årsredovisningens uppföljning av delmål kopplat till näringsliv och arbete.

Delmål 5.3 Tillförsäkra faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Inga specifika aktiviteter har genomförts under året utan frågorna omhändertas i den dagliga verksamheten. Den värdegrund som kommunen beslutat ska i dessa frågor alltid vara ett rättesnöre. Den genomförda chefs- och ledarutvecklingsinsatsen som skett under året visade att drygt 60 procent av alla kommunens chefer är kvinnor och samtliga chefer oavsett kön har genomgått utbildningen i Utvecklande ledarskap. Könsfördelningen i kommunens ledningsgrupp, som leds av kommundirektören, är 45 procent kvinnor 55 procent män och i kommunen i övrigt är könsfördelningen 80 procent kvinnor och 20 procent män.

Målet ingår också i det ordinarie arbetet med att bredda rekryteringsunderlaget till olika tjänster, och se till att all rekrytering är neutral vad gäller kön, etnicitet och social bakgrund. Arbeta pågår för att skapa tydlighet i utformning av annonser och rekrytering.

Delmål 5.4 Öka andelen kvinnligt företagande

 Måluppfyllelse: Ej uppnått

Näringslivsenhetens planerade aktiviteter under året har inte kunnat genomföras på grund av resursbrist samt hög arbetsbelastning. Dessutom försvårades planeringen av osäkerheten när pandemirestriktionerna skulle släppa. Det har visat sig att företagen inte är benägna att träffas fysiskt i samma utsträckning även efter det att restriktionerna släppts. Bättre samarbete och mer planering behövs, tidsbrist och hög arbetsbelastning riskerar att ingen aktivitet med bäring på målet kan genomföras 2023.

Nyföretagarcentrums statistik över antalet nystartade företag i kommunen visar att drygt 40 procent av de nya företagen i kommunen startades av kvinnor under 2022.

2023-09-13

Delmål 8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt ifrån arbetsmarknaden

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Kommunen har regelbunden kontakt och samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, arbetsmarknadsenhetens verksamhet Arken, gymnasieskolan och arbetsförmedlingen för att uppnå målet. Samverkan kring SFI:s språkstödshandledarprojekt som pågått har möjliggjort att fler språksvaga kommuninvånare fått möjlighet att komma i arbete.

Vård- och omsorgsverksamheten har deltagit i projektet Utvecklingsnätverk sociala företag med mål om att få ut fler deltagare från funktionshindradeomsorgen i de sociala företag som finns. Verksamheten bidrar med kunskap om personer med funktionsnedsättning i samband med att sysselsättningskrav ställs i upphandlingar.

Kommunens arbete med Idéburna offentliga partnerskap (IOP), Lokal överenskommelse (LÖK) med föreningslivet samt sociala företag har ökat intresset för att samverka och hjälpa människor långt från arbetsmarknaden och nya projekt samt samverkansformer är igång. Detta har bland annat resulterat i att kommunen har skrivit fler IOP- avtal med civilsamhället och drygt fyrtio föreningar har anslutit sig till LÖK:en. Fler verktyg för att skapa utveckling inom området undersöks som exempelvis Mikrofonden, ökad samverkan med Coompanion och hur kommunen kan använda sig av effektmätning för att nå bästa resultat både för individen och för kommunen. Projektet "Ingen Rök utan eld" tillsammans med Coompanion med flera avslutades i november och genomfördes i syfte att framöver kunna ta fram en RÖK (regional överenskommelse) tillsammans med civilsamhället i regionen.

Delmål 8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar

 Måluppfyllelse: Uppnått

Förutsättningar att nå målet bedöms som goda. Arbetet har utvecklats och kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och projektet Ung framtid löper på bra.

Näringslivsenheten har en kontinuerlig samverkan med företag och andra aktörer. Idag når kommunen fler i och med att både digitala, fysiska samt digifysiska träffar genomförs. Dock är det fortsatt svårt att hitta personer som exempelvis vill vara rådgivare åt UF (Ung företagsamhet) eller erbjuda praktikplatser till elever. Näringslivsenheten har deltagit på Atlas Copcos öppet hus i syfte att locka unga till fabriken och är med och planerar en karriärdag i syfte att elever och företag ska träffa varandra.

2023-09-13

Delmål 8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa

● Måluppfyllelse: Uppnått

Enheterna arbetar utifrån Kommunallagens likställighetsprincip samt de lagrum som i övrigt styr respektive verksamhet, arbete utförs även enligt kommunala taxor och riktlinjer. Enheterna säkerställer att de har de resurser som behövs och utför löpande effektiviseringsåtgärder för att finnas tillgängliga för våra brukare och medborgare.

Delmål 8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag och stärka positiva attityder till entreprenörskap och företagande

● Måluppfyllelse: Uppnått

Fem digifysiska företagarfrukostar har genomförts under 2022 med stor uppslutning, en företagarkväll samt flera näringslivsluncher. Näringslivsenheten når ut till fler företag vilket är positivt, men även om restriktionerna har släppt väljer många att delta digitalt och enheten märker ett dalande engagemang då det är svårare att få företagen att engagera sig och delta på grund av tidsbrist. Fysiska träffar genomförs med exempelvis nätverket för kvalitet och miljö samt med de gröna näringarna tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Fysiska och digitala utbildningsträffar inom upphandlingssystemet har genomförts. Dessutom har arbetsgruppen som fortsätter arbeta med NärMat-satsningen genomfört flertalet digitala och fysiska träffar med lokala leverantörer föra att kunna matcha utbud och efterfrågan, och möjlighet till beställningar som fungerar både för beställare och för leverantörer.

Enkätresultatet för Svenskt Näringsliv släpptes under våren och kommunen förbättrar det sammanfattande omdömet på företagsklimatet från betyg 3,2 till 3,3.

Näringslivsenhetens analys av det förbättrade resultatet är att kommunen har börjat komma ikapp det ökade trycket på antal ärenden som varit de senaste åren samt att det inte har varit lika mycket negativ publicitet i media.

I SKR:s mätning Företagsklimat förbättrade kommunen sig rejält och fick det bästa totala Nöjd Kund Index (NKI) sedan undersökningarna startade 2011. Från totalt NKI 68 till 79.

Kommunen har ett ökat antal nystartade företag vilket antagligen är en effekt av pandemin. Fler väljer att starta eget när de förlorade sina arbeten inom exempelvis besöksnäringen, i kombination med att många får handfast och konkret hjälp av Nyföretagarcentrum och vågar starta företag. Antal konkurser är också något lägre år 2022 än åren innan.

Delmål 8.5 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter

2023-09-13

Måluppfyllelse: Uppnått

Fler digitala träffar har genomförts under året samt en planerad träff med besöksnäringen skedde i november. En ny leverantör av besöksappen Upplev Norduppland är klar men arbetet är försenat på grund av sen leverans av data från den gamla leverantören. Dialog med Region Uppsala sker för att ta fram en handlingsplan för Tierps kommuns arbete med platsutveckling, som utgår från besöksnäringstrategin för Uppsala län 2021-2024.

Workshop med tjänstepersoner och politiker ledd av Region Uppsala har ägt rum med syfte att öka kunskapen, förståelsen och samhandlingen kring besöksnäringen. Inom stärkt besöksnäring i biosfären har företagen haft möjlighet att biosfärmärka sitt företag för att stärka sitt hållbarhetsarbete som kunden kan ta del av.

En tydlig viljeriktning och resurser behövs för att kunna främja turismnäringen genom både specifika insatser och marknadsföring av nuvarande besöksmål. Det tar tid och resurser att utveckla näringar som ofta befinner sig i områden med höga natur- och kulturvärden.

Delmål 9.4 Samverka med universitet, högskolor och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Kommunen har kontinuerlig dialog med STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle) för att bidra till mer kunskap och innovation i kommunen. En svårighet med att samverka med universiteten är att de hela tiden har nya projekt som kan vara svårt att förmedla till företagen samtidigt som vi inte kan överösa dem med information. Kommunen behöver arbeta mer med att sprida goda exempel där företag haft bra samarbeten, samt kraftsamling kring vissa projekt som universiteten arbetar med och endast kontakta specifika företag. Inom utbildning sker samverkan med Uppsala Universitet inom FoSam (Forum för skolsamverkan), Skolledarakademin samt partnerskolearbetet (praktik för lärarstuderande). Denna samverkan har lett till ett fördjupat arbete kring forskningslitteracitet bland skolledare och karriärlärare, en seminarieriserie kring matematikdidaktik för förskola och grundskola samt ett utvecklande samtal kring ledarskap och skolpraktik.

Under tre års tid har vård- och omsorgsverksamheten ingått i ett konsortium tillsammans med sju andra kommuner för att göra en nyskapande innovationsupphandling av ett digitalt verktyg som ska stärka KASAM, känslan av sammanhang. Verktyget ska även skapa digital inkludering, motverka ofrivillig ensamhet och ge människor med kognitiva utmaningar trygghet och självständighet med digitalt stöd. Upphandlingen är nu klar och har resulterat i ett partnerskapsavtal tillsammans med ett företag som ska utveckla en portal som på ett individanpassat sätt kan vägleda personer till stöd och hjälp i vardagen.

2023-09-13

Inom enheten för kvalitet och strategisk utveckling har en högskolepraktikant under hösten arbetat med att kartlägga kommunens plastkonsumtion och i dialog med verksamheterna hitta ersättningsprodukter och överlag minska kommunens inköp av engångsprodukter. Förberedande möten har under året hållits med två högskolestudenter som under 2023 ska skriva sitt examensarbete kring kommunens klimatmål om att kartlägga kolinlagringen i kommunen.

Delmål 10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa

Måluppfyllelse: Uppnått

Brottsofferarbetet har utvecklats och ett arbete med brottsförebyggande verksamhet kommer att startas upp i kommunen. Brottsoffer får stöd via brottsofferjouren som utökat sina målgrupper och sitt stöd.

Tierpsbyggen har efter den segregationskartläggning som kommunen gjorde 2021 tagit arbetet vidare genom att under 2022 ta fram en handlingsplan för hur de ska kunna arbeta mer förebyggande med frågan.

Arbetet för att öka samverkan med civilsamhället och att utveckla det sociala företagande i kommunen förväntas på sikt motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.

Kommunen har fattat beslut om att ställa sig bakom Medborgarlöfte för 2022; Tierps kommun ska tillsammans med den lokala polisen jobba för att minska brottsligheten och öka tryggheten för medborgarna. Som ett led i detta arbete har Trygghetsbild Tierp återupptagits. Trygghetsbild Tierp är ett samarbete mellan kommunens socialtjänst och skola, polisen och lokala kyrkliga samfund.

Delmål 10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Det kommer färre nyanlända till kommunen, och av de som kommer är många kvotflyktingar med stora behov. Flera lyckade satsningar på yrkes-SFI har gjorts och fler har börjat studera. Flertalet av dessa har lämnat etableringen och uppburet försörjningsstöd som de nu kunnat lämna. Under året har Tierps kommun kommit med i ett länsprojekt inom AMIF-fonden (asyl, migration, integration). Detta kommer att ge möjlighet till en extrasatsning på målgruppen under kommande år.

Inom vuxenutbildningen arbetar man med att alla individer som omfattas av etableringen ska ha en studieplan som innebär heltidsaktiviteter. Sedan augusti 2022 är det lagstadgat och varje kommun ska ta fram en plan för nyanländas lärande. Detta berör endast elever som tillhör etableringsprogrammet, vilket är ca 10-15 procent av

2023-09-13

andelen som studerar på SFI.

Delmål 10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska

◆ Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Flera verksamheter arbetar med detta. Exempelvis inom tillväxt- och samhällsbyggnadsenheten genom arbete med den nya översiktsplanen och nya detaljplaner. Inom individ- och familjeomsorgen och vuxenutbildningen görs ett aktivt uppsökande arbete, för att erbjuda utbildning till de individer som saknar egen försörjning. Detta är ett ständigt pågående arbete.

Delmål 12.4 Produktionen från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 35 procent samt dess produktionsvärde ska öka med 50 procent till år 2030

◆ Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Detta mål kommer från den Regionala utvecklingsstrategin (RUS:en) och följs upp på länsnivå. Jordbrukssektorns produktionsvärde har fortsatt att öka i länet, dock har den faktiska produktionen (mätt i ton) minskat de senaste åren.

Målet har varit ett fokus i projektet *Mer närproducerat i Tierps kommun* och fortsätter vara det även efter projektet slut, både genom att öka lokala producenter som levererar mat till kommunen, samt genom att synliggöra REKO-ringen till privatpersoner. Projektet har avslutats men det fortsatta arbetet pågår. Bland annat har rollups beställts för att synliggöra vikten av att äta lokal mat som bland annat kommer stå i kommunens matsalar. Dessutom har en företagarkost haft tema lokal mat, frågan har lyfts i sociala medier och kommunen har samarrangerat vildsvinsjakt i syfte att öka kännedomen om viltkött på tallriken, från "skog till bord". Utbildningar samt specifika träffar för livsmedelsproducenter har genomförts för att öka antalet leverantörer till det dynamiska inköpssystemet.

Delmål 12.5 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030

◆ Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Detta mål kommer från den Regionala utvecklingsstrategin (RUS:en) och följs upp på länsnivå. Aktuell statistik för målet saknas. Andelen ekologiskt odlad åkermark har minskat något i kommunen samt i länet.